

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22308 - Programes d'Animació Sociocultural / 1
Titulació	Grau d'Educació Social - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Ana Maria Calvo Sastre aina.calvo@uib.es	17:00	18:00	Dijous	01/09/2017	31/07/2018	184 Edifici Anselm Turmeda
	09:00	10:00	Dimarts	01/09/2017	31/01/2018	Edifici Guillem Cifre B001 Taula A01 Confirmar assistència m.sbert@uib.cat
	10:30	11:30	Dimarts	01/02/2018	31/05/2018	Edifici Guillem Cifre B001 Taula A01 Confirmar assistència m.sbert@uib.cat
Mariano Ramon Sbert Balaguer m.sbert@uib.cat	09:00	10:00	Dimarts	01/06/2018	31/07/2018	B001 Taula A01 / Edifici Guillem Cifre de Colonya Confirmar assistència a m.sbert@uib.cat

Contextualització

L'Animació Sociocultural (ASC) apareix en el segle passat per donar resposta a les demandes socioculturals i socioeducatives sorgides en l'Europa de postguerra. En el context nord-americà allò que aquí denominem ASC neix dins l'àmbit del treball social i comunitari, mentre que a Amèrica Llatina emergeix en els programes d'Educació Popular promoguts per la Unesco. A Espanya arriba més tard, a partir de la transició democràtica, i ho fa lligada a diferents fenòmens socioculturals i educatius com els moviments de renovació pedagògica, la difusió cultural, l'educació en el temps lliure, l'educació d'adults, el moviment veïnal, etc.

La diversitat de les seves pràctiques al llarg del temps ha desembocat en un concepte ampli i polisèmic nodrit d'un extens ventall de disciplines i conceptes relacionats. L'Animació Sociocultural, en tant que metodologia

Guia docent

d'intervenció de referència per als/les professionals de l'Educació Social, ha anat acomodant la seva pràctica a les demandes socioculturals i socioeducatives de cada moment.

En el transcurs de l'assignatura, a més de revisar les principals característiques conceptuals i metodològiques de l'ASC, tindrem l'oportunitat de analitzar-la en relació amb els nous reptes socioculturals i educatius que es plantegen a nivell local i internacional (contextos educatius emergents, nous reptes per a la diversitat cultural i la cohesió social, nous moviments ciutadans, intensificació de la demanda de participació ciutadana, reforçament del binomi cultura i desenvolupament, emergència de la responsabilitat social corporativa (RSC) en les empreses, etc.).

A partir d'aquí plantejarem el disseny de programes, projectes i/o intervencions d'ASC accentuant la vessant transformadora dels educadors i educadores socials així com el seu compromís professional amb l'empoderament de la comunitat.

Requisits

Competències

Específiques

- * CE5. Gestionar estructures, processos i programes de participació i acció comunitària. .
- * CE8. Dissenyar, organitzar, gestionar i avaluar programes, projectes i serveis socioeducatius dins els àmbits de l'educació familiar i el desenvolupament comunitari; la integració social; l'animació i la gestió cultural; de la infància i joventut i de les persones majors. .

Genèriques

- * CE1. Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció socioeducativa. .

Transversals

- * CT1. Capacitat d'anàlisi i síntesi .
- * CT2. Capacitat d'organització i planificació .
- * CT7. Capacitat crítica i autocrítica .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de l'assignatura s'estructuren entorn de tres blocs temàtics.

Continguts temàtics

Guia docent

Bloc temàtic 1.. La participació com finalitat i com a eina estratègica de l'Animació Sociocultural. La dimensió educativa de l'ASC.

A través d'aquest bloc temàtic l'alumnat adquirirà els coneixements per:

- * Analitzar el concepte de participació des de la seva perspectiva més social.
- * Reconèixer el paper de la participació dins l'ASC com a finalitat i com a eina estratègica.
- * Analitzar el concepte d'apoderament i la seva relació amb l'ASC.
- * Identificar el rol dels moviments ciutadans i del tercer sector en els processos de transformació social.
- * Caracteritzar l'ASC com a procés educatiu.
- * Identificar i aplicar tècniques per a la participació ciutadana.

Bloc temàtic 2.. Cap a una definició de l'ASC. Orígens i evolució. Conceptes relacionats amb l'ASC: vessant social i vessant cultural.

A través d'aquest bloc temàtic l'alumnat adquirirà els coneixements per:

- * Definir el concepte d'ASC, esbrinar la seva finalitat i identificar l'objecte de la seva intervenció.
- * Identificar i comprendre els antecedents, els orígens i l'evolució de l'ASC fins a l'actualitat.
- * Explicar la relació de l'ASC amb altres conceptes des de la seva vessant social (desenvolupament comunitari, cooperació per al desenvolupament, capital social, RSC) i la seva vessant cultural (gestió cultural, drets culturals, Agenda 21 de la cultura, democràcia i democratització cultural).

Bloc temàtic 3.. El disseny de projectes d'ASC. Funcions, modalitats, àmbits i perfil professional de l'ASC.

A través d'aquest bloc temàtic l'alumnat adquirirà els coneixements per:

- * Dissenyar un projecte d'ASC posant especial esment en: la formulació de la finalitat i objectius, la definició de l'estratègia metodològica lligada a la participació, la planificació de les accions, l'organització dels recursos, la comunicació i l'avaluació del projecte.
- * Distingir les funcions, modalitats i àmbits de l'ASC.
- * Descriure el perfil professional de l'ASC i la seva relació amb l'EDS.

Metodologia docent

El contingut teòric dels temes es treballarà a través de l'exposició per part de la professora i de l'alumnat i de la reflexió compartida (grup gran). Es promourà l'intercanvi d'opinions i de coneixements en una comunicació bidireccional i multidireccional a l'aula.

L'exposició presencial serà complementada amb lectures i comentaris de textos de referència i de material audiovisual, que es proporcionaran bé durant les classes teòriques bé a través de la plataforma de Campus Extens.

En la mesura en què sigui possible es comptarà amb la presència de professionals i/o persones de reconegut prestigi vinculades a l'àmbit sociocultural per analitzar les seves experiències i contrastar els coneixements teòrics amb la realitat.

Les classes pràctiques (grup mitjà) permetran aplicar els continguts adquirits durant les classes teòriques i el treball no presencial, a través del debat, aplicació de tècniques concretes, estudi de casos, resolució de problemes, simulacions, etc.

Les activitats que es duran a terme seran de dos tipus:

Guia docent

a) Activitats d'aprofundiment (no avaluables)

Serveixen per completar la formació de l'alumnat i combinaran el treball en grup (grup mitjà i grup petit) amb el treball individual.

Part de les activitats d'aprofundiment es realitzaran a través de la plataforma de Campus Extens. S'aniran penjant a mesura que avanci el semestre.

En alguns casos seran activitats recomanades per poder seguir la dinàmica de les classes presencials (grup gran). S'indicarà en cada cas.

b) Activitats d'avaluació contínua

Les seves característiques s'especifiquen a l'apartat d'avaluació d'aquesta guia.

Recomanacions:

- És imprescindible consultar el Cronograma de l'assignatura, durant tot el semestre, que inclourà la temporalització dels temes i s'aniran indicant les dates en què heu de lliurar les activitats d'avaluació a la professora.
- Us recomanem que realitzeu les activitats d'aprofundiment previstes per a cada tema, que s'aniran penjant a mesura que avanci el semestre.
- A més de tenir la possibilitat de fer-ho durant les sessions presencials, també podeu plantejar qüestions, dubtes, reflexions sobre el tema que es treballa en cada moment i compartir-les amb el conjunt del grup-classe a través de l'opció «Fòrum general» o dels fòrums específics de l'aula virtual .
- Si voleu contactar amb la professora ho podeu fer a través dels «Fòrum individualitzat per a tutories» o durant l'horari de tutoria presencial.

Activitats de treball presencial (1,76 crèdits, 44 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició de continguts i reflexió compartida	Grup gran (G)	Finalitat: facilitar l'adquisició dels coneixements teòrics per part de l'alumnat i reflexionar de forma compartida Es treballaran els continguts teòrics dels temes a través de l'exposició per part de la professora i de l'alumnat i de la reflexió compartida i el treball cooperatiu.	28
Classes pràctiques	Aplicació de continguts teòrics i desenvolupament continguts pràctics	Grup mitjà (M)	Finalitat: aplicar continguts teòrics i desenvolupament de continguts pràctics. Les activitats es fonamentaran, entre d'altres, en l'estudi de casos, cerca de documentació, debats, simulacions, etc.	14
Avaluació	Avaluació complementària (Examen)	Grup gran (G)	Finalitat: comprovar el grau d'adquisició dels coneixements per part de l'alumnat i validar les activitats d'avaluació contínua Prova escrita, amb preguntes de resposta llarga sobre els diferents continguts de l'assignatura.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Guia docent

Activitats de treball no presencial (4,24 crèdits, 106 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació temes	Finalitat: fomentar el treball autònom de l'alumnat Lectura de documentació recomanada, cerca d'informació complementària, cerca de casos i experiències, aplicació de continguts teòrics i pràctics, participació activa el treball grupal, etc.	26
Estudi i treball autònom individual o en grup	Realització activitats	Finalitat de les activitats d'aprofundiment: completar la formació de l'alumnat Finalitat de les activitats d'avaluació contínua: comprovar, durant el desenvolupament de l'assignatura, l'adquisició progressiva de coneixements teòrics i pràctics directament relacionats amb les competències específiques de l'assignatura. Les activitats d'aprofundiment i les activitats d'avaluació contínua es fonamentaran, entre d'altres, en l'elaboració de comentaris de textos, estudi de casos, cerca de documentació, simulacions, etc.	25
Estudi i treball autònom individual o en grup	Elaboració del projecte	Finalitat: aplicar els continguts teòrics i pràctics en l'elaboració d'un projecte d'animació sociocultural. Disseny d'un projecte d'animació sociocultural susceptible de ser aplicat bé des del sector públic, bé des del sector privat o bé des del tercer sector	45
Estudi i treball autònom individual o en grup	Participació	Finalitat: promoure la realització de tasques grupals. Es valorarà la participació activa de l'alumnat a l'aula i a través de la plataforma Campus Extens.	10

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

El procediment d'avaluació que apareix a la guia docent és orientatiu.

Durant els primers 15 dies de classe es concretarà el sistema d'avaluació de l'assignatura del qual en quedarà constància escrita.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una

Guia docent

menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Avaluació complementària (Examen)

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Finalitat: comprovar el grau d'adquisició dels coneixements per part de l'alumnat i validar les activitats d'avaluació contínua Prova escrita, amb preguntes de resposta llarga sobre els diferents continguts de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'adquisició de coneixements (teòrics i/o pràctics) en funció de les competències definides per a l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Realització activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Finalitat de les activitats d'aprofundiment: completar la formació de l'alumnat Finalitat de les activitats d'avaluació contínua: comprovar, durant el desenvolupament de l'assignatura, l'adquisició progressiva de coneixements teòrics i pràctics directament relacionats amb les competències específiques de l'assignatura. Les activitats d'aprofundiment i les activitats d'avaluació contínua es fonamentaran, entre d'altres, en l'elaboració de comentaris de textos, estudi de casos, cerca de documentació, simulacions, etc.
Criteris d'avaluació	Es valorarà la realització de lectures, la cerca de documentació complementària, l'aportació d'idees, la capacitat de relacionar continguts teòrics i pràctics i la capacitat de relacionar els aprenentatges fets amb el seu futur desenvolupament professional com a EDS.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Elaboració del projecte

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Finalitat: aplicar els continguts teòrics i pràctics en l'elaboració d'un projecte d'animació sociocultural. Disseny d'un projecte d'animació sociocultural susceptible de ser aplicat bé des del sector públic, bé des del sector privat o bé des del tercer sector
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'aplicació dels continguts teòrics i pràctics de l'assignatura en el plantejament del projecte així com la solidesa de la seva estructura i la claredat en la presentació.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Participació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Finalitat: promoure la realització de tasques grupals. Es valorarà la participació activa de l'alumnat a l'aula i a través de la plataforma Campus Extens.
Criteris d'avaluació	Presencial- Criteris: es valorarà l'assistència a classe i la participació activa tant en les classes teòriques com en les pràctiques

Guia docent

No presencial- Criteris: es valorarà la participació a través de la plataforma Campus Extens.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Per a cada bloc temàtic es lliurarà la corresponent documentació complementària així com bibliografia i recursos específics.

Bibliografia bàsica

- Ander-Egg, E. (2000). Metodología y práctica sociocultural. Madrid: CCS.
- Calvo, A. M. (2002) La ASC: una estrategia educativa para la participación. Madrid: Alianza editorial.
- Gillet, J.C. (2006). La animación en la comunidad. Un modelo de ASC. Barcelona: Graó.
- Pérez Serrano, G.; Pérez de Guzmán, M.V. (2006). Qué es la animación sociocultural. Epistemología y valores. Madrid: Narcea.
- Sarrate, M.L. (Coord.) (2002). Programas de ASC. Madrid: UNED.
- Soler Masó, P. (Coord) (2011). L'animació sociocultural. Una estratègia pel desenvolupament i l'empoderament de comunitats. Barcelona: Editorial UOC.
- Trilla J. (1997) Animación Sociocultural. Teorías, programas y ámbitos. Barcelona: Ariel.
- Úcar, X. (1992) La animación sociocultural. Barcelona: CEAC.

